

Csikszenttamás követet küld

Fekete volt az éccaka a falu fölött, kutya se mert ugatni. Csak a szél bugott a kéményeken s kavarta a keserű füstöt, mint sátán a gondot az emberek lelkében. Árva Mózeséknél is csak kendő alatt égett a lámpa, hogy ne bosszantsa fényével az éccakát s ne hirdessen reakciót a kergült világban.

Az ember kilesett az ajtón, figyelte néhány percig szükre húzott szemmel a vaksötétet, de csak az eső percegett halkán a zindelytetőn, más nesz nem hallatszott sehol. Néma volt a falu s komor, mint a temetők éjjel.

— Áron, te.

A fiú felszökött a kemence mellől. Tömzsi, jókötésű tizenkétéves-forma legényke volt.

— Itt vagyok, idősapám!

— Ujjast, főrevalót végy. Megyünk a havasba.

Az asszony ott a lámpa mellett leeresztette ölébe a himzést. Szeme ijedten rebtent, mint a kicsi madarak, akik tudják már a vihart.

— Megtudott valamit? — kérdezte elsápadó szájjal — Muszkák gyűnnek újra? Vagy rományok? Munkába viszik a népet? ?

— Nem — felelte az ember morogva — ma egyéb dolgunk van odafönt. Tatárkőnél gyűl egybe a falu.

— S a gyerek? — aggódott az asszony.

— Dolga lesz neki is — felelte az ember s nem nézett az asszony szemébe. Leemelte a kalapját a szekrényről s a fejébe húzta.

— Idősapám, a kisbaltát is vigyem?

— Az nem árt soha — felelte az ember az ajtóból — s ügyekez, Búcsúzz el anyádtól is, ejszen odaleszel kissé.

Azzal már ki is lépett a sötétbe s csak a nyitott ajtó fekete rése maradt mögötte, mint egy félelmes idegen intés.

— Isten megáldja Idősanyám — mondta a gyerek s már indult volna az apja után, mikor az asszony sovány karja kinyúlt utána és átfogta a vállát, féltő, markoló szorítással.

— Idős kicsi fiam — suttozta sápadtan és a szeme megtelt könnyel — aztán vigyázz magadra, hallod...!

— Ne féltsen engem — adta vissza a fiú legényesen a szót — ejszen póstát kell vigyek újra valamerre. Madéfalvára talán, vagy Szentgyörgyre a paphoz...!

— Vigyázz magadra, jáj vigyázz magadra... — suttozta az asszony, aztán hogy az ajtó kilincsré kattant s ő ott maradt egyedül a

lekendőzött lámpa mellett, hangtalan nehéz sirással ráborult az asztalra, mint terhelt bús gyümölcsfák ahogy kidőlnek a súly alatt.

Kint az éjszakában, a tornác előtt Árva Mózes megvárta a fiát.

— Együtt vagy-é?

— Ugy vélem. Madéfalvára lesz utam esment?

— Messzebb most az egyszer — dörmögte az apja s megindult. Az eső hullt s ők mentek.

— Ejszen tarisznya is kellett volna — aggodalmaskodott kicsi Áron.

— Elrendezték azt már — felelte az apja titokzatosan s aztán nem is szólott többet.

Csak mentek. Elöl a nagy székel, hátul a kicsi. Kertek alatt kanyarogtak tova csuszamlós ösvényeken, áradt vizeken hágtak átal, aztán nekivették az irányt egyenesen a hegynek.

Zugott alattuk a völgyben a Horgaspatak, csermelyek hordták alá csörögve a havasokból a megolvadt hólevet s valahonnan az éjszakából zsöngé tavaszi rügyek szagát hozta a szél. Mikor egy kapaszkodó tetején szuszogni megállottak. Áronka nem birta ki, hogy oda ne szóljon az apjának.

— Ejszen tavaszra változik a világ. Megyen már odafönt a hó!

Árva Mózes hallgatva állt egy darabig, csak nehéz szuszogása hallatszott. Aztán ennyit morgott csak a bajusza alatt:

— Másoknak is menniök kellene, nem csupán a hónak, hogy tavaszz lehessen Székelyország fölött...

Majd nagyot sóhajtott.

— Na gyerünk.

S nekifeszültek újra az éccakának s a hegynek.

Mire följutottak a Tatárköhöz, már égett a tűz a szikla töviben. Vén Harangozó Márton ült szemközt a tüzzel, reves farönkön s fehér haján, fehér bajszán megcsillant a lángok fénye. Körülötte, széles nagy körben, emberek ültek, vagy álltak, szótalan sötét arcok, bajlátottak, kemények.

— Meggyüttünk — mondotta nagyot szusszanva Árva Mózes amikor odadobbant Vén Harangozó Márton elé s lerázta kalapjáról a vizet. A vénember ránézett.

— Itt a gyerek is?

— Itt — bökött Árva Mózes a háta megé — gyere elé Áron!

— Lépj elő, fiam, — bólintott Vén Harangozó Márton is ott a fatönkön — ide a tűzhöz, hogy lásanak az emberek.

Áronka odalépett a tűzhöz. Levette ő fejről a kalapot s lerázta róla a vizet, ahogy a nagyok teték s orrát is megtörülte a ködmőne ujjával.

— Útra mégy, gyerek — mondotta Vén Harangozó Márton s Áronka bólintott.

— Tudom én azt.

— Azt is tudod hova?

— Ejszen Szentgyörgyre, vagy Brassóba tán...

Az emberek hallgattak és a földet nézték, meg sokan a tüzet. Senki se szólt. Furcsa nagy csöndesség volt, hallani lehetett benne a patakot alatt a völgy odvában. Aztán Vén Harangozó Márton föl emelte a fejét és a hangja ünnepélyes volt, akárha templomban szólt volna.

— Ide figyelj, gyerek. Reád esett a falu választása esment, merthogy te vagy a legéletrevalóbb gyermekeink között. S mert oda, ahova neked menned kell most, nem mehet el sem férfiember, sem asszony, mert elfognák útközben, börtönbe vetnék, tán még meg is gyilkolnák. Nehéz s nagy feladatot bíz reád a falu ezen a napon, értesz engem Áron?

— Értem hát — felelte a fiú s nyelt egyet.

— Hát ide figyelj akkor Árva Áron: a mai napon én s mind, akik itt vannak, reád bizzák a falu szavát. Hogy elvidd ezt a szót a Földesges Uristen segedelmével tova Amerikába s átadd azoknak, akiket illet. Értesz engem, Áron?

A fiú nyelt egyet megint.

— Értem.

— Elmondják itt most neked sorra az emberek mindazt, amit levélbe beleírni nem lehet, mert a posta nem vinné el a levelet s tömlecke kerülne érettük az, aki a szavakat leírta. S te mindezt a fejedbe veszed Áron s elmondod odaát

messzi Amerikában azoknak, akiknek szól. Értesz engem?

— Értem.

— No akkor kezdjük. Ábécé szerint. Antalos Esvány!

A hallgatag sötét félkörből egy ember lépett a tűzhöz s megállt a fiú előtt.

— Áronka fiam, segítsen az Isten s mondd meg a bátyámnak, Antalos Kárujnak New York városában, hogy tiszteltetöm én, az idős öccse s tisztöltetük a rokonok is mind, meg a szomszédok, de bizony velünk nagy csúfság esék. Mert Márikánkat lám elhurcolák a mócok s azóta se kerülte vissza, házunkat földulák, jószágunkat elterelék, Bence fiamot bányamunkára parancsolák s Isten tudja haza engedik-e élve... Meghurcolának engemet is a kummunisták, megbotozának, mert megtarték magnak husz véka búzát a magaméből. Mondd meg, hogy hej Káruj, bécsapódtunk mi ám tivéletek is, mert lám azt írtátok folytonosan onnan New Yorkbul hogy békesség következik és szabadság a háború után s hogy a nép fog uralkodni ezentul. Hát mi bizony békesség helyett dulást kaptunk, szabadság helyett kegyetlen rabságot s nem a nép uralkodik itten édösegy bátyám, hanem maga az ördög. S mondd meg neki Áron, hogy tegyen ám valamit értünk ott, ha tud, mert mink úgy élünk itt akár a farkasok, télen-nyáron fönt a havasban, hogy el ne fogjanak s idegenbe ne hurcoljanak s hogyha ha-

marosan valami nem lesz, hát mink bizony kiveszünk itt mind egy utolsó szálig. Ezt mondd meg kicsi Áron, segítsen az Isten.

Sorra léptek az emberek a tűzhöz, ahogy Vén Harangozó Márton nevéükön szólította őket s mondták az üzenetet, testvérnek, sógornak, rokonnak, ismerősnek. Nehéz beszéddel, akadozó szóval. A tűz lobogó fénye rőten villant a kemény barázdás arcokon s a szemek sötét mélyéről visszatükröződött. S kicsi Árva Áron állt szemközt az emberekkel, hallgatta a szavakat s berőtta őket valahova mélyen a lelkébe, ahonnan nem törülheti ki semmi és senki többé székelyek panaszait.

Mikor aztán a nevek elfogytak, akkor Vén Harangozó Márton felállt a rönkről, Áronkához lépett és rátette kezét a vállára.

— Most pedig én üzenek, fiam. Én, Harangozó Márton, az öreg. Aki immáron legidősebb vagyok Csikszenttamáson s csak az Uristen tudja, meddig élek még. Nekem nincsen odaát Amerikában sem testvérem, sem rokonom, még csak esmerősöm sem. Méges üzenek. Üzenek veled kücsi Árva Áron minden székelynek, akivel odaát találkozol. Hogy bajban vagyon a nép. Bajban és pusztulásban. Hogy úgy vagyon itt éppen, ahogy a Szentírás mondja: és nagy pusztulás lesz és rettenetes sírás és fogaknak csikorgatása. És minden hajlékok leromboltnak és minden

népek elhurcoltnak kegyetlen rabságba, hogy éltük végéig szolgálják a gonoszokat és hatalmasokat. És eltöröltetik minden öröm és minden békesség és minden igazság a földnek színéről. Így vagyon ez éppen, ezt mondjad meg nekik. S mondjad meg nekik azt: Csikszenttamás üzeni, a falu. Hogy mindez azért vagyon rajtunk, mert ők odaát Amerikában nem úgy cselekedtek, ahogyan kellett volna. Hittek a gazoknak és bécsapattak és eladtak bennünket is földestül, lelkestül, asszonyostul, gyerekestül a gonoszoknak, kik imé vérünket vevék. Eladtak és nem emeltek szót miérettünk amikor kellett volna, hanem inkább restül elhittek mindent amit a gonoszok mondtak, hogy itt szabadság lesz ezentül és békesség. Hát mondd meg nekik Áron, hogy miféle szabadság ez itt, amit Amerika a nyakunkra rakott és miféle békesség? És mondd meg, de mindegyiknek, érted: azt üzeni innen a havasbul Vén Harangozó Márton, hogy verje meg őket az Isten, ha megfelelkeznek rólunk mostani bajunkban! Verje meg az Isten, de megverje őket, ha nem kiáltják oda naponta hétszer is a politika urainak akikre a szavukat leadták, hogy a csiki hegyek között emberek élnek, akiknek nagy adósággal tartozik Amerika! Tartozik a szabadsággal, amit megígért! Tartozik a megkínzottak vérével, tartozik az étellel, amit odadobott rablók és haramiák prédájára! És

úgy áldja meg őket az Isten, úgy adjon az Úristen békességet és életet egész nagy Ámerikának, ahogy a mi békességünket és a mi életünket visszaadják nekünk! Értettél engem, Áron fiam?

— Értettem.

— Akkor áldjon meg az Isten és őrizzen meg téged. Itt la egy tarisznya, abban lelsz élelmet, egy hétre valót. Ehejt egy ujjas, ennek a gallérját bontsd föl, ha odaértél s megleled benne vászonra írva mind a címeket, akiknek az üzenetek szólnak. S, amott a két csücsökbe én magam varrtam bele két darab aranyot. Én magam formáltam laposra őket az oltári kehelyből, amit elrejtettem volt a muszkák elől. Utolsó kincse ez a falunak, gyerek. Utolsó ami a templomból s a régi világból megmaradt. Okosan élj vele s bizonyára átviszen érte valami hajós a vizen. A partjáig szépen elgyalogolhatsz. Megértettél, Áron?

— Megértettem.

— Na akkor eridj s legyen veled az Isten. Búcsúzz el apádtól.

Kicsi Áron megkereste szemével az apját. Ott állt az a tűz mellett és a lángokba bámult. Sovány arcán mélyek a barázdák és feketék.

— Isten-Isten, Idősapám!

— Isten, Isten... — morogta az ember a tűz mellett és nem nézett a fiára — Aztán...

— Aztán mi?

— Vigyázz magadra, csak ezt

akartam mondani. De te ezt tudod úgyis.

— Tudom, idősapám.

— Akkor hát Isten áldjon.

— Isten megáldja.

Vállára vette a tarisznyát, magára kanyarította az újjast, megmarkolta a kicsi baltát s indult. Nehány lépés után megállt.

— Oszt merre van az az Ámerika? — kérdezte tétován.

— Merre?? Hát Udvarhely felé! — mordul föl Árva Mózes a tűznél, olyan hangon mintha haragos lenne, pedig csak a zokogást fojtotta el, ami rázta belül — Érted te? Udvarhely felé?

— Értem hát — nyelt egyet a gyerek s már ment is. Kis tétova lépteit egy-kettőre elnyelte az éccaka s a csönd.

Az emberek pedig ott álltak a tűz körül, lehajtott fejjel és hallgattak. És tudták mind egy szálíg, hogy ez az utolsó reménység. A legeslegutolsó. Ezután már semmi sincs, csak a fekete sötétség, a fekete halál, a világ vége.

S Árva Áron kis székely gyerek útban van azóta is. Jön, jön, jöddögél. Valahol ott botorkál idegen országúton. Kerítések tövében meghál s tovább megyen, mindég nyugat felé. S hej, székelyek, Ámerikában s szerte a nagy világban, készüljetez föl, hogy tiszta szívvel s tiszta lélekkel fogadhassátok őt s életet üzenhettek vissza vele Csikszenttamásra, föl a havasba, a Tatárkő mellé, nem pedig halált!

Hírek, közlemények, szerkesztői üzenetek

Neu Károlyné Mohácsi Ágnes (néhai Mohácsi György örm. leánya) North Bay, Ontario, Kanadában fiúgyermeknek adott életet. Szívből gratulálunk!

Pál Imre törzsőrmester bajtársunk leánya: Anna Mária, 1967. május 20-án esküdött örök hűséget Horváth Antal honfitársunknak a montreali Magyarok Nagyasszonya rk. templomban. A már diplomás férj után Anna Mária is egyetemi tanulmányai befejezéséhez közeledik. Az ifjú párnak és az Örömszülőknek sírig tartó boldogságot kívánnak az emigráns csendőr bajtársak!

Vasfüggönymenti tudósítónk jelenti:

A Bécsben lezajlott nemzetközi jégkorong bajnokságok alkalmával 87 versenyző használta ki a kedvező alkalmat a vasfüggöny mögötti országokból, hogy megszabadulhassanak a kommunista paradicsomokból. Közülük 9 volt magyar!

Az osztrák posta 1965 és 1966 nyarain hetenkint kétszer autóbuszjáratot indított a Balatonra. A járatokat az idén érdeklődés hiányában leállították. Egy grázi újság szerint az ok a pénzváltási kényszer, a magas árak, különböző zaklatások és hosszú ideig tartó igazoltatások a határon.

Ausztriába és Európa több országába ez év tavaszán visszatért a tél! Az osztrák hegyek tele voltak hóval, a hőmérséklet éjjelente a fagypontra alá süllyedt. Csontig hatoló hideg szél fújt és a gyönyörűen virágzó gyümölcsfák lefagytak. (Vígasztalódjatok: Kanadába május végén érkezett meg a tavasz, két hónap késéssel!)

A Magyar Nemzetvédelmi Világszövetség (Hollywood, California, USA) értesülvén a kiválóan tanuló csendőr-gyermekekről, elhatározta, hogy ajándékképpen megküldi Magyarországra vármegyéinek eredeti színes címereivel ékesített, a Kárpátok övezte történelmi magyar birodalom politikai térképét abból a célból, hogy azokkal a kitünő tanuló csendőr-gyermekeket, valamint azok szüleit megajándékozza, hogy minden csendőr otthonban legyen egy olyan ereklyeként megőrzendő történelmi kép, mely emlékeztet a Szülőhazára!

A MKCSBK központ hálásan nyugtázza a Magyar Nemzetvédelmi Világszövetség nemes felajánlását! Névszerint említi Görgényi Géza bajtársunkat, a NVK tulajdonosát!

Három világrész 40 országából kérjük a csoportvezetők igénylését, hogy a fenti térképet a jelentkezés sorrendjében kipostázhassuk!